

Policy

Finanspolicy 2025-2027

Styrdokument

Handlingstyp: Finanspolicy 2025-2027

Diarienummer: KS/2024:266

Beslutas av: Kommunfullmäktige

Fastställersedatum: 2024-06-27 §84

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Gäller för: Kommunen/kommunkoncernen

Revideras: Minst vart 3:e år

Följs upp av: Kommunstyrelsen

Tidigare versioner: Ange tidigare diariernr

Giltig t o m: 2028-06-27

Alla beslut som rör barn ska vara barnrättsbaserade i enlighet med barnkonventionen. Beslut ska alltid föregås av prövning av barnets bästa och i större frågor samt vid beslut som kan ha negativ inverkan på barnet/barnen, ska föregås av en barnkonsekvensanalys.

Innehåll

1	Inledning	3
2	Syfte	3
3	Organisation och ansvarsfördelning	3
	Kommunfullmäktiges ansvar	3
	Kommunstyrelsens ansvar.....	4
	Koncernsamordning	4
4	Likviditetsförvaltning	4
4.1	Koncernkonto.....	4
4.2	Utlåning till kommunens bolag.....	4
4.3	Förvaltning av kortfristig likviditet	5
4.4	Förvaltning av långsiktig likviditet.....	5
4.5	Placeringsalternativ.....	5
4.6	Riskhantering placeringar	5
4.7	Etik och hållbarhet.....	5
4.8	Motpart.....	6
5	Finansiering	7
5.1	Syfte	7
5.2	Grön finansiering.....	7
5.3	Amortering	7
5.4	Riskhantering.....	7
6	Leasing	9
7	Borgen och garantier	9
8	Rapportering	9

Inledning

Tidigare finanspolicy fastställd av kommunfullmäktige i samband med beslut om budget 2024–2026.

Syfte

Denna finanspolicy anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten i kommunen och bolagen inom kommunkoncernen ska bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

Syftet med denna finanspolicy är att:

- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten
- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll

Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska fatta beslut om:

- Finanspolicy med eventuella revideringar

- Att kommunstyrelsen får rätt att omsätta de lån som förfaller till betalning under kommande budgetperiod (3 år)
- Beloppsramar för kommunens nyupplåning under kommande budgetperiod (3 år)
- Beloppsramar för utlåning till kommunens bolag
- Beloppsramar och villkor för borgen till kommunens bolag samt borgensåtagande till förmån för andra bolag eller föreningar

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska:

- Vid behov lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finanspolicy
- Ansvara för att den operativa finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll och att reglerna i kommunens finanspolicy efterlevs

Koncernsamordning

Kommunstyrelsen ska, inom de ramar som kommunfullmäktige beslutar, samordna de finansiella frågorna för de enheter som ingår i kommunkoncernen. De kommunala bolagen ska följa den av kommunfullmäktige beslutade kommunkoncerngemensamma finanspolicyen.

Likviditetsförvaltning

Kommunstyrelsen ska tillse att det finns god betalningsberedskap i kommunkoncernen. Denna ska uppnås genom egen likviditet, avtalade kreditlöften samt bemyndigande om upptagande av kortfristiga krediter.

Koncernkonto

Kommunen och de kommunala bolagens likvida medel och betalningsflöden ska samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem.

Utlåning till kommunens bolag

Utlåning till kommunens bolag grundar sig på de ramar och villkor som kommunfullmäktige beslutat.

Förvaltning av kortfristig likviditet

I de fall överskottslikviditet förekommer ska placering av dessa medel göras om avkastningen överstiger inlåningsräntan på koncernkontot och likviden är av väsentlig storlek i förhållande till den tid som överlikviditet kan tänkas råda.

Förvaltning av långsiktig likviditet

Förvaltning av långsiktig likviditet ska ske för att övertid motsvara kommunens pensionsskulder. Avsättningar till detta ska ske över tid för att motverka risken för kortsiktiga negativa effekter vid olika placeringsalternativ.

Placeringsalternativ

Tillåtna alternativ för placering av likviditet är:

- Räntebärande värdepapper
- Bankinlåning
- Aktier
- Fondandelar
- Fasträntekonton

Riskhantering placeringar

Räntebindningstiden för placeringsportföljen får uppgå från noll till fem år.

Långfristiga placeringar över sex månader, får ske till värdet motsvarar kommunens pensionsskuld, annan placering ska inte ske utan amortering av kommunens låneskuld ska prioriteras.

Etik och hållbarhet

Kommunen ska ta hänsyn och visa ansvarsfullhet i sina placeringar.

Direkta placeringar ska inte ske i företag vars omsättning i väsentlig omfattning härrör från produktion och distribution av tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet, krigsmateriel och pornografi.

Direkta placeringar får inte heller ske i företag vars huvudsakliga verksamhet är utvinning av fossila bränslen. Placeringar ska vidare undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställningen av fossila bränslen genom t.ex. produktion och prospektering.

Vidare ska direkta placeringar inte ske i företag som kan kopplas till kränkningar av internationella normer för mänskliga rättigheter och arbetsrätt. De internationella normer som avses är i första hand FN:s deklaration för mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s konventioner om arbetsrätt. Dessa normer innebär t ex att företagen i sin verksamhet inte får acceptera diskriminering eller barnarbete.

Med direkta placeringar avses direktägda aktier, fondandelar är inte att ses som direkt ägande.

Motpart

Nedanstående motparter är tillåtna för placering:

- Svenska staten
- Svenska kommuner och landsting
- Utlåning till kommunens bolag
- Kommuninvest
- Svenska banker

Finansiering

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för kommunens långfristiga upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för kommande budgetperiod (3 år).

Syfte

Det övergripande syftet med kommunens skuldförvaltning är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader

Grön finansiering

”Grön finansiering” är en växande del av kapitalmarknaden. Efterfrågan från investerare som söker hållbara investeringsprojekt att finansiera ökar. Kommunkoncernen ska arbeta för att minska indirekt miljöbelastning vid finansiering.

För de investeringar inom kommunkoncernen som främjar övergång till lägre koldioxidutsläpp, en klimattålig tillväxt eller minskar klimatpåverkan genom förnybara energikällor och energieffektiviseringar etc ska möjligheterna till ”grön finansiering” undersökas.

Amortering

Amortering av kommunens lån i den skattefinansierade verksamheten ska ske över maximalt 25 år. Amorteringen ska ske med hänsyn till kommunens likviditet och kan vid övergångar och likviditetsbehov förskjutas i tid mellan år, dock ej längre än en maximal återbetalningstid om 25 år.

För koncernens bolag (exkl. Tranemo Forum AB) ska amorteringsplaner finnas antagna i respektive styrelse och utifrån bolagens affärsmässighet återbetalas. Samtliga lån ska en återbetalningsplan.

Riskhantering

Refinansieringsrisk

För att begränsa refinansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid.

Upplåningsportföljen ska ha en genomsnittlig kapitalbindningstid på 1-10 år.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen för kommunen och dess bolag spridas över tid enligt nedanstående normportfölj. Avsteg från normportföljen kan ske i särskilda fall efter samråd med kommunstyrelsens allmänna utskott. Upplåning

och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen får inte förekomma.

Räntebindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-8 år	8-10 år
Max andel	50 %	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %

Valutarisk

Placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta ska kurssäkras om de uppgår till ett värde motsvarande minst 1 mnkr.

Derivat

Tillåtna derivatinstrument med godkända motparter får användas under förutsättning att det finns en koppling till underliggande positioner. Derivatinstrument får användas endast i försäkringssyfte, för att minska och sprida risker.

Tillåtna derivatinstrument:

- Ränteswap
- FRA (Forward Rate Agreement)
- Röntetak
- Röntegolv
- Röntekorridor (röntetak i kombination med röntegolv)

Följande svenska affärsbanker är godkända motparter för derivattransaktioner:

- Handelsbanken
- Nordea
- SEB
- Swedbank

Kommunen har inte rätt att ställa ut optioner.

Leasing

Finansiering i kommunen ska i första hand ske genom egna medel. Leasing ska inte betraktas som upplåning och ingår inte i det rambeslut om upplåning som fattas av kommunfullmäktige. Dock ska leasing ske restriktivt.

Leasingfinansiering kan användas om den totala leasingavgiften är lägre än kostnaden för traditionell finansiering eller om det ur till exempel servicesynpunkt kan anses fördelaktigt trots en högre kostnad.

Borgen och garantier

Kommunal borgen beslutas av kommunfullmäktige. Borgen kan lämnas för lån till investeringar i byggnader, anläggningar, maskiner, transportmedel och inventarier m m.

Kommunal borgen och garantier lämnas normalt endast till bolag ingående i kommunkoncernen, men kommunfullmäktige har möjlighet att besluta om ramar för borgensåtagande till andra bolag eller föreningar.

Rapportering

Förvaltningen ska löpande rapportera efterlevnaden av denna finanspolicy till kommunstyrelsen. Rapporteringen sker i enlighet med den tidplan som gäller för övrig rapportering om kommunens finansiella ställning och resultat.

Kommunstyrelsen ska två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet.

Barnkonventionen

Denna policy har ingen direkt påverkan på ur ett barnrättsperspektiv utan hanterar endast finansiella instrument inom ramen för koncernens finansieringsverksamhet.